

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Γ.Γ. Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος

Γεν. Δ/νση Χωρικού Σχεδιασμού

Δ/νση Χωροταξικού Σχεδιασμού

ΜΕΛΕΤΗ: Αξιολόγηση και αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις

Υδατοκαλλιέργειες

ΧΡΗΜ/ΤΗΣΗ: Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) 2019 – Κωδ/ έργου

2019ΣΕ27510009

ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020»

MIS: 5038588

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ

ΑΘΗΝΑ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2021

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Ταμείο

Περιφερειακής Ανάπτυξης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με τον Ν.4447/2016 «Χωρικός σχεδιασμός - Βιώσιμη ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (Α' 241) ορίζεται η διάρθρωση του συστήματος χωρικού σχεδιασμού με βάση την οποία ο χωρικός σχεδιασμός ασκείται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και διακρίνεται, ανάλογα με το χαρακτήρα του, σε χωροταξικό ή πολεοδομικό (άρθρο 2).

Στην κατηγορία του χωροταξικού σχεδιασμού υπάγονται τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια (Ε.Χ.Π.) του άρθρου 5 του Ν.4447/2016, τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια (Π.Χ.Π.) του άρθρου 6 του Ν.4447/2016 και τα Θαλάσσια Χωροταξικά Σχέδια του άρθρου 5 του ν. 4546/2018. Τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια αποτελούν σύνολα κειμένων και διαγραμμάτων, με τα οποία προσδιορίζονται κατευθύνσεις σε εθνικό επίπεδο και, όπου απαιτείται, ρυθμίσεις, ιδίως, για (άρθρο 5 Ν.4447/2016):

- α) τη χωρική διάρθρωση και δομή του οικιστικού δικτύου της Χώρας,
- β) τη χωρική διάρθρωση τομέων ή κλάδων παραγωγικών δραστηριοτήτων και γενικότερα τομέων ανάπτυξης εθνικής σημασίας,
- γ) τη διαμόρφωση πολιτικής γης,
- δ) την προστασία του πολιτιστικού και φυσικού τοπίου,
- ε) τη χωρική ανάπτυξη και οργάνωση περιοχών του εθνικού χώρου που έχουν ιδιαίτερη σημασία από χωροταξική, περιβαλλοντική, αναπτυξιακή ή κοινωνική άποψη, όπως είναι ιδίως οι παράκτιες, οι θαλάσσιες και νησιωτικές περιοχές, οι ορεινές και προβληματικές περιοχές,
- στ) την προώθηση σχεδίων, προγραμμάτων ή έργων χωρικής ανάπτυξης μείζονος σημασίας ή/και διακρατικής, διαπεριφερειακής εμβέλειας.

Κατά την εκπόνησή τους λαμβάνονται υπόψη η Εθνική Χωρική Στρατηγική, το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, το Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής και το Εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, το Εθνικό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, η Εθνική Πολιτική Μείωσης Κινδύνου Καταστροφών, οι διεθνείς, ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και άλλα γενικά ή ειδικά προγράμματα εθνικής ή διαπεριφερειακής κλίμακας που επηρεάζουν σημαντικά τη διάρθρωση και ανάπτυξη του εθνικού χώρου, ιδίως στον τομέα, στο πεδίο ή στον τύπο περιοχής που αποτελεί, κατά περίπτωση, το αντικείμενο ρύθμισης κάθε Πλαισίου, καθώς και ενωσιακές πολιτικές και στρατηγικές που επηρεάζουν τη διάρθρωση και ανάπτυξή του.

Τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια συνοδεύονται από πρόγραμμα ενεργειών και προτεραιοτήτων, στο οποίο εξειδικεύονται οι απαιτούμενες για την εφαρμογή τους ενέργειες και δράσεις, το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσής τους, καθώς και οι φορείς εφαρμογής τους.

Τα Ε.Χ.Π. εκπονούνται υπό την εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ενώ συνίστανται επιτελικές επιτροπές συντονισμού και παρακολούθησης τους, στις οποίες μετέχουν εκπρόσωποι του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργείων. Υπόκεινται σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (Σ.Π.Ε.) και εγκρίνονται μαζί με τις οικείες Στρατηγικές Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε) με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση αρμοδίων υπουργών. Οι διαδικασίες διαβούλευσης των Ε.Χ.Π. και των οικείων Σ.Μ.Π.Ε. είναι κοινές. Το Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας διατυπώνει γνώμη για το περιεχόμενο τους.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι αρμόδιο για την παρακολούθηση και αξιολόγηση

της εφαρμογής των Ε.Χ.Π.. Τα Ε.Χ.Π. δεν αναθεωρούνται, προτού παρέλθει πενταετία από την έγκριση ή την προηγούμενη αναθεώρησή τους πλην εξαιρετικών περιπτώσεων, όπως αυτές αναφέρονται στην παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 4447/2016.

Το υφιστάμενο Ε.Χ.Π. για τις Υδατοκαλλιέργειες εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 31722/4-11-2011 απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής (Β' 2505/2011) στον Τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης που δημοσιεύθηκε στο Φ.Ε.Κ. Β' 2505.

Η εκπόνηση της μελέτης της αξιολόγησης και αναθεώρησης του υφιστάμενου Ε.Χ.Π. για τις Υδατοκαλλιέργειες εκπονείται: (α) αφενός γιατί έχει παρέλθει ο προβλεπόμενος από τη νομοθεσία χρόνος (5 έτη) για την αξιολόγησή του, και (β) αφετέρου γιατί υπάρχει τεκμηριωμένη ανάγκη εφαρμογής ενός θεσμικού πλαισίου που θα ανταποκρίνεται στα σύγχρονα δεδομένα και προκλήσεις του κλάδου, διασφαλίζοντας ασφάλεια δικαίου στους επενδυτές αλλά και το δημόσιο συμφέρον.

Στόχος της αναθεώρησης του Ειδικού Χωροταξικού πλαισίου για τις Υδατοκαλλιέργειες είναι η βελτίωση – επικαιροποίηση των στρατηγικών κατευθύνσεων χωροθέτησης των υδατοκαλλιεργειών, η διαμόρφωση νέων στρατηγικών κατευθύνσεων και κανόνων για τη χωρική διάρθρωση του τομέα, καθώς και η διαμόρφωση νέας πολιτικής χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης του κλάδου.

Προς επίτευξη αυτών των στόχων, το αναθεωρημένο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις Υδατοκαλλιέργειες θα περιλαμβάνει επικαιροποιημένες κατευθύνσεις και ρυθμίσεις χωρικής ανάπτυξης, διάρθρωσης και οργάνωσης των κλάδου των υδατοκαλλιεργειών στο θαλάσσιο και χερσαίο χώρο της Ελλάδος, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης, τη δημιουργία ισχυρής παραγωγικής βάσης με έμφαση στην καινοτομία και την αύξηση της απασχόλησης, σε συνδυασμό με την προστασία του φυσικού και του πολιτιστικού περιβάλλοντος, την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων, και τη συνύπαρξη με άλλες χρήσεις στο θαλάσσιο και χερσαίο χώρο και την ένταξή του στο Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό.

Ειδικότερα, το αναθεωρημένο Ε.Χ.Π. θα έχει τους παρακάτω στόχους:

- Την προσαρμογή του χωρικού σχεδιασμού στις νέες εθνικές και ενωσιακές πολιτικές και τις σύγχρονες προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο κλάδος των Υδατοκαλλιεργειών.
- Την αναπροσαρμογή των στόχων, κατευθύνσεων και προτεραιοτήτων χωροταξικής διάρθρωσης των υδατοκαλλιεργειών βάσει των νέων πολιτικών ανάπτυξης του τομέα, της κοινής αλιευτικής πολιτικής της Ε.Ε., του Πολυετούς Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Ανάπτυξη των Υδατοκαλλιεργειών και λοιπών συναφών τομεακών πολιτικών
- Τον προσδιορισμό, εξειδίκευση και συμπλήρωση των βασικών κατευθύνσεων, προτεραιοτήτων και επιλογών της Εθνικής Χωροταξικής Πολιτικής στον τομέα των Υδατοκαλλιεργειών.
- Τη θέσπιση νέων στρατηγικών κατευθύνσεων, κατευθυντήριων ρυθμίσεων και τυχόν άμεσα εφαρμόσιμων ρυθμίσεων, για τη χωρική οργάνωση, διάρθρωση και οργάνωση των υδατοκαλλιεργητικών μονάδων, με στόχο την εξασφάλιση επιπρόσθετου αναγκαίου θαλάσσιου χώρου, εφόσον διαπιστωθεί ανάγκη, για την ανάπτυξη του τομέα και την κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών για την ανάπτυξη νέων μονάδων, μέσω της εφαρμογής νέων τεχνολογιών και μεθόδων καλλιέργειας/εκτροφής.
- Την εξέταση των προτάσεων ανάδρασης των εγκεκριμένων Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων, στον τομέα των Υδατοκαλλιεργειών.
- Την παροχή αναγκαίων κατευθύνσεων και κατευθυντήριων ρυθμίσεων προς τα υποκείμενα επίπεδα χωρικού σχεδιασμού για την προώθηση της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας

στο πλαίσιο μιας συνεκτικής και ολοκληρωμένης διαχείρισης του χώρου.

- Τη διασφάλιση των χωρικών προϋποθέσεων για την αύξηση της εθνικής παραγωγής υδατοκαλλιεργητικών προϊόντων, τη διεύρυνση των καλλιεργούμενων/εκτρεφόμενων ειδών και τη ενθάρρυνση προς τη βιολογική καλλιέργεια/εκτροφή.
- Την προώθηση λειτουργίας των μονάδων σε οργανωμένους θαλάσσιους υποδοχείς, έναντι της σημειακής χωροθέτησης.
- Τη ρύθμιση της χωρικής διάστασης των σχέσεων της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας με ανταγωνιστικούς οικονομικούς κλάδους ή δραστηριότητες που δραστηριοποιούνται στο παράκτιο μέτωπο (τουρισμός, βιομηχανία κ.α) και στο θαλάσσιο χώρο (όπως αλιεία, ΑΠΕ, εξόρυξη υδρογονανθράκων, καταδυτικά πάρκα, θαλάσσιος τουρισμός κ.α, σε συνάρτηση και με το νέο θεσμικό πλαίσιο για το θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό του ν.4546/2018 (Α' 101).
- Τη στήριξη της οικονομικής βιωσιμότητας των επιχειρήσεων του τομέα δημιουργώντας σταθερό αναπτυξιακό πλαίσιο και συγκεκριμένους κανόνες χωρικής οργάνωσής τους (ασφάλεια δικαίου).
- Την απλοποίηση των διαδικασιών ίδρυσης και λειτουργίας νέων μονάδων υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας εντός υποδοχέων, έναντι των σημειακών χωροθετήσεων.
- Την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και την ενθάρρυνση της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας.
- Την εξέταση θεμάτων φέρουσας ικανότητας.
- Την εξέταση θεμάτων περιβαλλοντικής παρακολούθησης των ΠΟΑΥ.
- Τη διερεύνηση της δυνατότητας συνύπαρξης με άλλες τομεακές δραστηριότητες

Η μελέτη αναπτύσσεται σε πέντε (5) στάδια:

Στο **ΣΤΑΔΙΟ Α'** πραγματοποιείται η καταγραφή και ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης χωρικής οργάνωσης των υδατοκαλλιεργειών, η αξιολόγηση των χωρικών επιλογών και επιπτώσεων του υφιστάμενου Ε.Χ.Π. στην ανάπτυξη των υδατοκαλλιεργειών και η αξιολόγηση των από τον τρόπο και τη μεθοδολογία εφαρμογής του.

Η ανάλυση των χωρικών δεδομένων αποσκοπεί στην επιστημονικά τεκμηριωμένη καταγραφή, επεξεργασία και σχολιασμό των μεγεθών και της ανάπτυξης των υδατοκαλλιεργειών στον ελληνικό χώρο που είναι απαραίτητες για τη διατύπωση της πρότασης αναθεώρησης του υφιστάμενου Ε.Χ.Π.

Η αξιολόγηση των χωρικών επιπτώσεων αποσκοπεί στην εκτίμηση των περιβαλλοντικών και αναπτυξιακών επιπτώσεων των κατευθύνσεων του υφιστάμενου Ε.Χ.Π., στον εντοπισμό πλεονεκτημάτων/μειονεκτημάτων/δυνατοτήτων/συγκυριών, καθώς και μελλοντικών προοπτικών ανάπτυξης, που στη βάση κριτηρίων χωροθέτησης θα επιτρέπουν αφενός τη δημιουργία βιώσιμων εγκαταστάσεων και αφετέρου την αρμονική τους ένταξη στο περιβάλλον.

Το **ΣΤΑΔΙΟ Β'** αποτελεί την μελέτη της πρότασης αναθεώρησης του υφιστάμενου Ε.Χ.Π. για τις Υδατοκαλλιεργείες, σύμφωνα με τα πορίσματα του Σταδίου Α' και εν συνεχεία την σύνταξη του οικείου σχεδίου κοινής υπουργικής απόφασης (Κ.Υ.Α) και του οικείου σχεδίου εισηγητικής έκθεσης.

Η μελέτη στοχεύει στον προσδιορισμό πολιτικών χωροθέτησης ανά κατηγορία δραστηριότητας έργων και κατηγορία χώρου, στην καθιέρωση νέων κανόνων και κριτηρίων χωροθέτησης ή άλλων,

που θα επιτρέπουν αφενός την αρμονική ένταξή τους στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον και αφετέρου στην ανταπόκρισή τους στους στόχους των σύγχρονων εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών, στη βάση εναλλακτικών σεναρίων χωρικής ανάπτυξης.

Η πρόταση αναθεώρησης του υφιστάμενου Ε.Χ.Π. για τις Υδατοκαλλιέργειες θα υποβληθεί σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (Σ.Π.Ε.), βάσει των διατάξεων του άρθρου 7 της Κ.Υ.Α. Αριθμ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28-08-2006 (Β' 1225) και σε εφαρμογή του άρθρου 5, παρ. 3, περ. α' του Ν.4447/2016. Η διαδικασία Σ.Π.Ε. προβλέπει την εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.). Η Σ.Μ.Π.Ε. και η πρόταση του νέου Ε.Χ.Π. για τις υδατοκαλλιέργειες θα υποβληθούν σε διαδικασία διαβούλευσης με τις δημόσιες (γνωμοδοτούσες) αρχές και με το ενδιαφερόμενο κοινό.

Στο **ΣΤΑΔΙΟ Γ'** πραγματοποιείται η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης με τις δημόσιες αρχές και με το ενδιαφερόμενο κοινό επί του ανωτέρω σχεδίου Κ.Υ.Α. και επί της Σ.Μ.Π.Ε. αυτού (στα πλαίσια της διαδικασίας Σ.Π.Ε. της Κ.Υ.Α. Αριθμ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006) και έπειτα, υποβάλλονται τα σχετικά πορίσματα, συμπεράσματα, αλλά και προτάσεις για την ενσωμάτωση τους στην πρόταση αναθεώρησης του Ε.Χ.Π. για τις Υδατοκαλλιέργειες.

Στο **ΣΤΑΔΙΟ Δ'** η πρόταση αναθεώρησης του υφιστάμενου Ε.Χ.Π. για τις Υδατοκαλλιέργειες, το οικείο σχέδιο Κ.Υ.Α. και το οικείο σχέδιο εισηγητικής έκθεσης θα αναδιαμορφωθούν σύμφωνα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της διαβούλευσης του Σταδίου Γ' και τις διαφοροποιήσεις που επιβάλλει η εισήγηση έγκρισης της Σ.Μ.Π.Ε. για την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης, ώστε το Πλαίσιο να είναι πλήρως εναρμονισμένο με την απόφαση έγκρισης της Σ.Μ.Π.Ε..

Στο τελευταίο **ΣΤΑΔΙΟ Ε'**, η πρόταση αναθεώρησης του Ε.Χ.Π. για τις Υδατοκαλλιέργειες, το σχέδιο Κ.Υ.Α. και το σχέδιο της εισηγητικής έκθεσης θα οριστικοποιηθούν έχοντας ενσωματώσει τις παρατηρήσεις του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας, όπως προβλέπεται από το άρθρο 5 του Ν.4447/2016. Σε περίπτωση που, οι τροποποιήσεις που επέρχονται συνολικά στην τελική πρόταση διαφοροποιούνται σημαντικά από την πρόταση που εξετάστηκε στη Σ.Μ.Π.Ε. αυτού, ενδέχεται να απαιτηθεί εκ νέου η υποβολή της τροποποιημένης πρότασης σε νέα διαδικασία Σ.Π.Ε. ώστε το εν λόγω Ε.Χ.Π. να είναι πλήρως εναρμονισμένο με την απόφαση έγκρισης της Σ.Μ.Π.Ε..

Η Πράξη «Αξιολόγηση και Αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις υδατοκαλλιέργειες» έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020» (ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ), στους άξονες προτεραιότητας 12 και 13, με βάση την υπ' αριθ. Α.Π. ΕΥΔ/ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2363/13-03-2019 (ΑΔΑ:ΨΓ8Δ465ΧΙ8-525) Απόφαση ένταξης της Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ ΕΤΠΑ και ΤΣ του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης όπως έχει τροποποιηθεί [με τις υπ αριθ. Α.Π. ΕΥΔ/ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ 4985/27-05-2019 (ΑΔΑ: ΩΕΤΡ465ΧΙ8-ΖΑΡ) και υπ αριθ. Α.Π. ΕΥΔ/ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ 1265/07-02-2020 (ΑΔΑ: 6ΕΝ546ΜΤΑΡ-ΜΘΘ) Αποφάσεις] και ισχύει και έχει λάβει κωδικό MIS 5038588.

Η σύμβαση θα υλοποιηθεί με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και με εθνική συμμετοχή από Πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) 2019 με κωδ. ενάρθ. Έργου 2019ΣΕ27510009 (ΑΔΑ: ΨΙΔΘ465ΧΙ8-ΗΦΙ).

Περαιτέρω εξειδίκευση και τεκμηρίωση της σκοπιμότητας της σύμβασης, παρατίθεται στο οικείο

Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων.

Αθήνα, 08/04/2022

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ & ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ

Η Προϊσταμένη α/α του Τμήματος Ειδικών
Χωροταξικών Πλαισίων

Ζωή Δεδούση

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Προϊστάμενος της Δ/σης Χωροταξικού
Σχεδιασμού

Γεώργιος Μανούρης

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/31414/486/31-03-2022 Απόφαση
(και την ορθή επανάληψη αυτής στις 07-04-2022)

Ο Προϊστάμενος της Δ/σης Χωροταξικού Σχεδιασμού

Γεώργιος Μανούρης

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ